

Izbaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 15 K
3/4 10 „
1/2 5 „

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izrodne priloge: Ob novem letu „Kazipot po Goriskem in Grašičanskem“ in „Kazipot po Ljubljani in kraških mestih“, dalje dvakrat v letu „Vozni red železnice, parnikov in poštne zvez“.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 7. I. nadst. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček. Na naročila brez dopolne naročnine se ne oziramo. Oglasi in poslanice se računijo po „Lit. vrstah“ če tiskano 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsake vrste. Večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od »Soče« vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1-80.

»Soča« in »Primorec« se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Šolski ul., Jellersitz v Nunski ul., Ter. Leban na tekašišu Jos. Verdi, Peter Krebelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v pokopališčni ulici, I. Matiusi v ulici Formica, I. Hovaški v Korenski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Spravna pogajanja in Slovenci.

Pred kratkim je priobčil »Slovenski narod« na uvodnem mestu članek, v katerem se peča z mirovnimi pogajanjmi med Čehi in Nemci, ki jih baje hoče zopet prirediti ministerski predsednik baron Beck.

Kakor je znano, so sestavili češki poslanci Herold, Pacak in Čelakovský obširne spomenice o vseh točkah, ki so sporne med češkim in nemškim narodom in so formulirali natančno češke zahteve in pogoje za spravo. »Slovenski narod« zahteva popolnoma umestno, da naj se pravni poskusi ne omejujejo samo na Čeha in Nemce, marveč se razširijo tudi na Slovence in se reši tudi narodno vprašanje Slovencev na podlagi narodne avtonomije. Večina zbornice bi bila za pravično rešitev narodnostnega vprašanja. Kajti razum Slovanov zahtevajo tako rešitev tudi socijalni demokrati in celo krščanski socijanci bi se mu ne mogli odtegniti. Članek se na to obrača proti Čehom, češ, da imajo oni svoje oči vprte le na Česko in ne vidijo ničesar drugega, kakor da bi bilo povsod drugje vse v redu, zlasti pri Slovencih, ki so se že pogostokrat borili skupaj s Čehi za češke narodne pravice. Članek pozivlja končno slovenske poslance in druge merodajne činitelje, naj ne puste, da bi se rešil češko-nemški spor brez Slovencev.

Praški »Národní Listy« so v svoji nedeljski številki prinesli vsebino »Narodovega« članka in doslovno ponatiskali oni stavek, ki se obrača proti Čehom. Odgovarjajo pa precej z rezervno, da to očitano ni o pravičeno, češ, da sedaj najbrže sploh ne pride do pogajanj, ker za taka pogajanja je treba dveh, dočim so pa Nemci nespravljivi, ker mislijo, da ne sme imeti noben narod v Avstriji enakih pravic, kakor oni. Ako bi pa prišlo res do pogajanj in do sprave, bi Čehi gotovo ne

pozabili na nas. Sedanje obravnavanje o spravi v listih je najbrže provzročil bar. Beck sam, da bi po tej poti proučil, ali je sedaj primeren čas za tako akcijo.

Zatrdilo »Nar. Listov«, da Čehi ne pozabijo Slovencev, ako pride do pravih pogajanj, se nam zdi skoro — prazna fraza. Kajti dosedaj je bilo že veliko takih pogajanj, ne da bi se nas spomnili češki poslanci kakor treba.

Ako bomo Slovenci hoteli, da se nas vpošteva pri teh pogajanjih, si bomo morali sami izsiliti tako vpoštevanje s primernim nastopom. Bolj zanimiv se nam zdi nazor, ki ga izreka najuglednejše češko glasilo o uspešnosti nameravanih pogajanj. Mi smo namreč tudi tega mnenja, da za pošteno spravo Nemcev ni dobiti. Oni so pač še vedno »srečni posestniki.« Najpoprej jim treba izpodmakniti gorki stolček, na katerem sedijo, potem bodo morda krotkejši. V to pa je potreba skupnega in odločnega nastopa vseh Slovanov.

Da pa more priti do takega skupnega in odločnega nastopa, treba pred vsem, da vemo natančno, kaj hočemo.

Čehi imajo vse svoje zahteve črno na belem. Čehi so pridni. Pri njih so se dobili hitro trije možje, ki so sestavili komplicirane načrte, po katerih so na jasnem vsi merodajni činitelji, kaj da hočejo Čehi.

Kako pa je pri nas Slovencih? Ali imamo kak točno določen narodni program, ali imamo kje zbrane vse naše težnje in zahteve? Saj nimamo v resnici nič takega! Zategadel pa bi bilo potrebno neobhodno sestaviti memorandum, ki bi obsegal težnje in zahteve cele Slovenije. Vsi slovenski politiki, ne glede na stranke, bi se morali nemudoma lotiti dela ter sestaviti natančen memorandum, iz katerega bi bilo točno in razločno razvidno, kaj hočemo.

To je predpogoj — potem pa na pogumno delo, da ne ostanejo pravna pogajanja le pri Nemcih in Čehih!

Družba sv. Cirila in Metoda.

Tvrška J. Drufovka v Gorici je poslala družbi sv. Cirila in Metoda svoto 38 K 20 vin. od prodanega ličila. — G. slikar Fr. Ks. Stare je poslal družbi sv. Cirila in Metoda novoletno darilo K 5 v ime »Panorama - Kosmorama«. To podjetje priporočamo.

Veselica dne 2. februarja v »Narodnem domu« v Ljubljani v korist družbi sv. Cirila in Metoda bode vsakako znamenita — impozantna. Damskemu pripravljalnemu odboru se je pridružil tudi moški odbor. Posvetovanja in priprave se vrše, pa vse tako tajno, da ne moremo poročati danes ničesar drugega nego to, da bo veselica presenetila vsakega udeleženca. Kadar izvemo kaj izza kulis, objavimo.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani naznanja, da pošilja mnogo častitih rodoljubov razne doneske družbi po pošto ček. položnicah, ne da bi naznanili, kakšen donesek je ta denar. — Ker je družba strmi po tem, da se knjigovodstvo vodi kar najzornije, mogoče je le takrat pravilna in jasna uknjizba vseh družbinih prispevkov, če se natančni podatki dajejo o poslanih doneskih. Take notice bi bile: »narodni kolek«, — računski listki, — nabiralnik št., — koledar; — narodni davek, — razglednice« itd. ter se naj označijo kar na položnice. S tem bi se prihranilo knjigovodji tudi veliko časa, ker hitro najde konto pošiljatelja! Rodoljubi, prosimo, upoštevajte to!

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani naznanja, da so naročili sledeče p. n. tvrške računske listke: Ana Stopar, »Narodni dom«, Ljubljana; Ivanka Kimovec, »pri Lipi«, Ljubljana; Radivoj Tušak, Polzela za Iv. Ermenc; V. Mrak, restavracija »Novi svet«, Ljubljana; Fr. Dolžan gost., Radovljica; tvrška F. Meršol, Ljubljana; Milan Žnidarčič, Matenja vas; Iv. Mal esič, Metlika; Darovin Lavrič, Šmarje pri Jelšah; M. Mastnak gimn. prof. in t. č. tajnik podr. v Gorici; Ivan Stravs, trgovec Podbrdo, Gorisko; hotel Lloyd, Ljubljana; Štefan Rajh, odvet. kand. v Celju; rest. Auer, Ljubljana.

DOPISI.

Iz goriške okolice.

V Podsobotnu druga vera! Poročali smo že, kako je pevski kurat Kumar odklonil gosp. Cibiča kot krstnega botra, češ da mu ni izročil velikonočnega spovednega listka. Ker je njegovo ravnanje zbudilo v vasi splošno ogorčenje, opravičeval se je kurat nedeljo pozneje na dolgo in široko. Med drugim je tudi povedal, da izvršuje le ukaze nadškofa. Če bi mu ta drugače ukazoval, bi on tudi drugače delal. Prav! Nedolgo za tem je prisostvoval gospod Cibič pri nekem krstu v Podsobotnu kot krstni boter. Bil je ravno isti g. Cibič z dušo in s telesom, katerega je naš nunc zagual. Toda ondodni g. kurat se ni niti najmanje spodtkal nad njim. In vendar je kurat ta in kurat oni. Oba imata enega in istega nadškofa. Sedaj pa vprašamo pevmskega kurata: »Imate li, g. kurat, drugačne »ukaze« od Vašega kolega v Podsobotnu? Ali ni isti Bog, ista cerkev, ista vera v Pevni kakor v Podsobotnu? Ljudstvu se že bistri pojem o veri, zato pa pravi: »Po farjih je prišla, po farjih bo šla«.

Iz Pevme. — Zadnji dopis v »Soči« ni bil nič kaj po volji našemu ljubemu mežnarju. V svoji »sveti« jezi in »do pekla« globoki žalosti hotel si je poiskati »medizine.« Skrivnostno-sladko ginjen je taval v nedeljo pozno v noč po krmi podžupana Brezgarja. Vzoren mežnar, kaj? Tu se nehote spominjamo, kako je naš nunc pred kratkim grozil nekemu družinskemu očetu — ki menda ni zagrešil nič hujšega, kakor da je hotel za krstnega botra g. Cibiča — da ga spravi iz službe, če ne bo dober. Njegov mežnar je seveda »dober«, zato ga tudi drži v službi. Se že razumemo!

Iz Sovodnj. — Dne 10. in 11. t. m. je bila, kakor že znano, v Sovodnjah volitev v občinsko starešinstvo. Klerikanci so doživeli v vseh treh razredih tak hud poraz, da ga bodo pomnili.

Segnilo se je med nje kar z veliko metlo ter pometlo od prvega do zadnjega s starešinstvenih stolov. Značilno je, da jim je

Dvajset let pozneje.

Nadaljevanje

„Treh mušketirjev“.

Francoski spisal:

ALEXANDRE DUMAS.

(Dalje.)

— Prav, pravi princ, izročite mi je pozneje. Ujetnik je že tu, mislimo najprej na to, kar je nujnejše.

Res so pripeljali partizana. Bil je eden izmed onih »condottieri«, ki so še živeli v oni dobi ter prodajali svojo kri vsakemu, kdor jo je hotel kupiti; ustarali so se v zvijačah in ropanju. Odkar je bil ujet, ni še izpregovoril besedice, tako da se še ni moglo vedeti, kateri narodnosti pripada.

Princ ga je pogledal skrajno nezaupno.

— Kake narodnosti si? ga vpraša princ.

Ujetnik odgovori par besed v tujem jeziku.

— A, a! menda je Španjolec. Govorite španski, Grammont?

— Presneto malo, Monseigneur.

— Jaz pa čisto nič, pristavi princ smeje; gospodje, se obrne na okoli stoječe, ali je kdo med vami, ki govori španski in bi mi hotel biti za tolmača?

— Jaz, Monseigneur, se oglasi Raoul.

— A, vi govorite španski?

— Mislim, da dovolj, da izvršim v tej zadevi povelja Vaše Visokosti.

Med vsem tem časom je ostal ujetnik brezbrizen, kakor da ne razume trohice vsega tega, kar se je godilo.

— Monseigneur vas je vprašal, katere narodnosti ste, pravi Raoul v najčistejši kastiljsčini.

— Ich bin ein Deutscher, odvrne ujetnik.

— Kaj vraga pravi? vpraša princ, in kaka mešanica je to zopet?

— Pravi, da je Nemec, Monseigneur, odvrne Raoul; toda ne zaupam mu, ker njegov naglas je slab in izgovarjava pomankljiva.

— Torej govorite tudi nemški? vpraša princ.

— Da, Monseigneur.

— Dovolj, da bi ga mogli izpraševati v tem jeziku?

— Da, milostljivi gospod.

— Torej izprašujte ga.

Raoul je začel vpraševati, toda pokazalo se je, da je bilo njegovo sumničenje opravičeno. Ujetnik ni razumel ali pa se je delal, da ne razume, kar mu je pravil Raoul, in Raoul je slabo razumel njegove odgovore, pomešane s flamandskim in alzaškim narečjem.

Vendar pa je Raoul, vkljub vsem nakanam ujetnikovim, ki je hotel onemogočiti uspešno izpraševanje, spoznal naravni akcent tega človeka.

— Non siete Spagnuolo, je dejal, non siete Tedesco, siete Italiano.

Ujetnik se je zganil ter se ugriznil v ustnice.

— A, to tudi jaz prav dobro razumem, pravi princ Condé, in ker je Italijan, bom jaz nadaljeval

izpraševanje. Hvala, vikomt, nadaljuje smeje, od danes naprej ste moj tolmač.

Toda ujetnik ni bil nič bolj pri volji, odgovarjati italijanski nego v drugih jezikih; hotel se je izogniti vsakemu izpraševanju. Ničesar ni hotel vedeti, ne števila sovražnikov, ne imen njihovih poveljnikov, ne namena, ki ga je imala armada.

— Prav, pravi princ, ki je razumel vzroke te nevednosti; ta človek je bil prijet pri ropanju in moritvi; lahko bi si bil rešil življenje, ko bi bil hotel govoriti; ker noče govoriti, ga odvedite in izročite orožju.

Ujetnik je prebledel, vojaka, ki sta ga bila privedla, sta ga prišla vsak za eno roko ter ga peljala proti vratom, dočim se je obrnil princ na maršala Grammonta ter navidezno že pozabil na dano povelje.

Na pragu vrat se je ujetnik ustavil; vojaka, ki nista poznala drugega nego svoje povelje, sta ga hotela prisiliti, da bi nadaljeval svojo pot.

— Samo trenutek, izpregovori ujetnik francoski; pripravljen sem govoriti, milostljivi gospod.

— A, a! pravi princ smeje; saj sem vedel, da bomo nehali s tem. Poznam čudovito skrivnost, s katero razvežem jezike; mladeniča, zapomnita si to za čas, ko bosta tudi vidva ukazovala.

— Toda pod pogojem, nadaljuje ujetnik, da mi pustite Vaša Visokost življenje.

— Moja častna beseda na to, pravi princ.

— Potem vprašujte, milostljivi gospod.

— Kje je prekoračila armada Lys-o?

— Med Saint-Venantom in Aire-om.

— Kdo jej ukazuje?

celo vikar Pahor obrnil hrbet ter volil s preklicanimi „liberalci“.

Komentarja pač ni treba!

Na Vrhovlji v Brdih, 15. jan. 1908.

Dne 14. t. m. ob 5. uri popoldne je nastal požar v hiši Antona Bavdaža, gostilničarja in podžupana na Vrhovlji. Ker je pihal zelo močan veter, je bilo gašenje zelo otežkočeno in nevarno. Občinstvo iz Vrhovlje in bližnje okolice je takoj prihitelo na lice mesta, kjer je pogumno in nevstrašno, pod vodstvom župana Obljubeka in pa c. kr. orožnika Mastnaka pričelo gasiti. Požar je bilo možno omejiti le toliko, da se je obvaroval prostor, v katerem je bilo okoli 100 hl vina. Druge premičnine in nepremičnine, kakor tudi gotov denar so bile žrtve požara; škode je približno 15.000 K. Bavdaž je bil zavarovan, toda premalo.

Pri gašenju in reševanju nekaterih predmetov se je močno poškodoval na roki Leopold Tinta iz Vrhovlje. Ubogo ljudstvo se v podobnih slučajih na vse pretege trudi in razpostavlja svoje življenje v nevarnost, v prvi vrsti pa v korist dotičnih zavarovalnic; te pa nimajo do teh toliko obzira in srca, da bi jim, ko se za to potom županstev oglašijo, pripoznale kako odškodnino. To ni prav!

Lovska vest. — Dne 22. dec. 1907. je gozdni erar v Gorici priredil v Panovcu velik lov z gonjači. Na lovu je bilo 6 gonjačev, 3 čuvaji in 6 lovcev. Čujte, kaj vse se je ustrelilo na tem lovu: štiri zajci. Ker niso bili s tem lovom niti stroški pokriti, bil je 5. januarja t. l. drugi lov ravno z istimi lovci, gonjači in čuvaji. Žalibog je ta lov še slabše skončal; namesto poravnania prvotnih stroškov si je s tem erar napravil novih. Rezultat tega lova je znašal enega zajca.

Iz tega je razvidno, kako so se uresničile nade gozdnega erarja, ker je zagrabil Panovec z žicno mrežo. Sedaj pa vprašamo slavn gozdni erar, kak dobiček sploh ima s tem, da se je postavila mreža okrog gozda. Pove naj nam, koliko je potrošil za to in koliko ga stane še dandanes popraviljanje mreže! Kakšne dohodka pa donosa divjačina? Odgovorimo sami: nobenih. Nasprotno je divjačina v škodo gozdu. Posebno delajo škodo srne, uničujejo mlad nar. čaj. Radi tega dobimo po mestih, kjer bi moral biti že lep gozd z visokim drevjem, le kakšno grmovje, katero ne prinaša nobenega dohodka. Tu torej vidi gozdni erar, kaj je dosegel s tem, da je zagrabil Panovec. Kar se tiče lova, ni mogel pri tem računati na nobene vspehe, kajti tu manjkajo predpogoji za „pravi lov“. Srne so radi premajhnega prostora in slabe paše vse mršave in kakor je znano tudi bolne na pljučih. Ako primerjamo srne iz Panovca in bližnje Staregore, se moramo sploh čuditi, da more ostajati med njimi taka razlika.

To vse pa velja le na ljubo in sport par „visokih“ oseb, ki hočejo imeti v Panovcu zabave. Ako pride kakšna taka oseba na lov, tedaj je vse po koncu, čuvaji pripravljene itd. Drugače, ako pride kmet po steljo ali drva v gozd, čakati mora šestokrat od 3—5 ur, predno se izljubi g. gozdarju, da mu odpre vrata. Ni čuda, da pri takem gospodarstvu je vrtačenega nič manj kot 600.000 K dolga na Panovcu. Vprašamo c. kr. gozdno ravnateljstvo, ali hoče ukreniti potrebno, da bodo vrata pravočasno odprta, kadar pride kmet po kakem opravilu v gozd?

Vprašamo tudi, ali ukrene potrebno, da se bode c. kr. gozdar vedel v javnih lokalih dostojno in ne uganjal stvari, za katere zasluži kazen.

Društvo „Nada“ v Sovodnjah je nakazalo družbi sv. Cirila in Metoda v spomin ranj-kemu udu Peliconu Antonu 3 K.

Napadel je neznan človek 50 letnega Jos. Furlana iz Kozane ter ga ranil s nekim železom po glavi, vsled česar se je moral Furlan iti zdraviti k usmiljenim bratom v Gorico.

Iz tolminskega okraja.

Iz Tolminja. — Občni zbor Soške podružnice Slov. planinskega društva se je vršil v Tolminu dne 9. t. m.

Načelnik dr. Gruntar pozdravi navzoče člane ter povdarja, da je dolžnost vsakega rodoljuba brez razlike mišljenja, da podpira naše društvo, ker brani s tem našo domovino pred vplivom sovražnega tujca. — Tajnik poda obširno poročilo o podružničnem delovanju v minoletem letu, ki se priobči z blagajnikovimi računi vred. Iz računov je razvidno, da se je društvo srečno izklopalo iz dolgov in

ima letos že precejšen preostanek, kateri pa obstoji po večini iz radodarnih prispevkov za Simonovo Gregorčičovo kočo.

Pred volitvijo novega odbora omeni načelnik, da nas je zapustil odbornik gosp. A. Stres, nadučitelj v Cerknem, a č. g. kurat Andrijska je izjavil, da ne more več sprejeti odborništva. Obema izreče imenom društva zahvalo za sodelovanje. G. Vrtovec predlaga za izvolitev sledečo listo, ki je bila soglasno sprejeta: Načelnik: Dr. R. Gruntar, odvetnik v Tolminu; namestnik: Ivan Perpar, c. kr. fin. tajnik v Tolminu; tajnik: Arton Kutin, c. k. voditelj priprav. v Tolminu; blagajnik: Aleks. Golja, c. kr. davč. asistent v Tolminu; go-spodar Fr. Gatej, urar v Tolminu. Odborniki: Jak. Zupančič, c. kr. prof. v Gorici (načelnik goriškega odseka), Jos. Abram, kurat v Biljah, Alojzij Križnič, trgovec v Kanalu, M. Mikuz učitelj v Logu. Sklenilo se je še, da pristopi društvo čekov. računu c. kr. poštne hranilnice, na kar je bil občni zbor zaključen.

Iz sežanskega okraja.

Pevsko društvo „Zoričana“ v Sežani bo imelo 19. t. m. svoj redni občni zbor pri Polaju.

Zveza narodnih društev.

Predavanje „Prosveto“. — Včerajšnje predavanje se ni moglo vršiti, zato se je isto preneslo na drugo sredo, dne 22. t. m.

Društvo „Nada“ v Sovodnjah je radi tehtnih razlogov odneslo veselico, katero je mislilo prirediti dne 12. t. m. — Veselica se bode vršila dne 26. t. m. — Kakor se vidi iz priprav društva, kaže biti ta veselica jedna najlepših pustnih veselic v goriški okolici. Na vspehodu bo petje, komični balet, Urška s svojim „Janezom“ in krasna humora polna burka s petjem. Ves vspeh je noviteta za naše odre. Natančen program se objavi pravočasno.

Veliki ples kolesarskega društva „Gorica“ se vrši v soboto, dne 25. t. m. v dvorani „Central“. Prosi se velecenjene dame, da opuste kotiljon. Med odmorom bo cvetlični korzo na kolesih, najlepše dekorirano kolo dobi darilo (vredno 100 K). Vabila se bodo razpošiljala v par dneh. Toliko na znanje! Odbor.

V Dol. Vrtojbi je bil v nedeljo 12. t. m. občni zbor Čitalnice ob zadostni udeležbi. Odbor je nekoliko spremenjen.

Domače vesti.

Za družbo sv. Cirila in Metoda je darovala gospa Marija Kozman, gostilničarka v „groti“ v Raštelu v Gorici 2 K. Hvala!

Slovensko gledališče v Gorici. — Člani slovenske opere in operete deželnega gledališča v Ljubljani prirede koncert in gledališki večer v „Trgovskem domu“ v nedeljo 19. januarja t. l. — Doslej smo imeli le priliko vpoznavati člane slov. drame; a to pot se nudi nam prilika, da vpoznavamo opero in opereto, če tudi v malem obsegu. To bo 6. predstava, ki jo nudijo člani slov. gled. Poleg „Bajazza“ od Leoncavalla in terceta iz operete „Punčke“, vprižori se izvirna hrvatska vesela igra „Ustreliti se hoče“ od Zagorke. — Ves program obsega deset najzanimivejših točk. — Pobljže iz gled. listov. — Predstava se bo vršila v nedeljo 19. januarja t. l. ob 8. uri zvečer. Predprodaja vstopnic in sedežev v knjigarni v „Trgovskem Domu“.

Društvo slovenskih veleposelstnikov je zborovalo danes opoldne „pri Jelenu“. Predsednik poslanec Jakonič je pozdravil navzoče, katerih je bilo okoli 50, podal kratko poročilo o delovanju deželnega zbora ter povedal, da ne kandidira več ter bi ne sprejel več kake pomijane kandidature. Nato se je precej živahno debatiralo, zahtevalo se je tudi, naj poročata poslanca veleposestva, Klančič in Bolko, ki sta bila navzoča, ali nekako iz zadrege ju je spravil dr. Franko, ki je govoril o položaju v deželi, o zavoženih politiki in slabem gospodarstvu, omenjal, da so nastopili novi časi, ki zahtevajo novih močij. Dosedanji poelanci niso mogli delati, tudi ker so bili več ali manj vezani z Lahi, zahteva novih močij, ki bodo mogle reševati nova gospodarska vprašanja, močij, ki živijo z duhom časa. Izvolili so odsek 12 članov, ki naj skupno z odborom izbere kandidate za deželni zbor. Na občnem zboru bodo priglašeni.

Železniški stranski progil Sv. Lucija-Kobarid-Bovec in Sv. Lucija-Idrija. — Leta 1899. so bile poslame iz našega uredništva v hribe na županstva peticije za železnico Sv. Lucija-Kobarid-Bovec in Sv. Lucija-Idrija. To se je zgodilo vsled neke konference z odposlancem železniškega ministerstva tačas, ko je bilo že skoro gotovo, da se zgradi bohinjska črta ter se ne sploča več potezati se za predelsko, oziroma mangartsko železnico. Naši poslanci so se potegnili za omenjeni dve črti tudi v deželnem in državnem zboru. Pri političnem obhodu je komisija naglašala potrebo postranskih železnic. Deželni zbor goriški je votiral tudi neki znesek za generalni načrt. Potem pa je vse nekam zastalo. Na shodih se je še povdarjala potreba stranskih prog, v časniki se je drezalo, ali vsejedno ni bilo nič. V naši deželi so čudne razmere. Skoro nobene reči se naši ljudje ne znajo lotiti tako, kakor treba. Priznava se sicer nujnost in potrebo, potem pa se čaka, da pride Jurij s pušo v deželo ter pripelje s seboj že kar popolnega lukamatija.

Upravni svet vrhniške železnice, katere se ima potegniti do Idrije in goriške deželne meje, si je izposloval koncesijo po poslancu Hribarju. Časni je le kosček od Sv. Lucije do kranjske meje. Čas je pač bil in dolžnost, da se Goričani pobrigajo za to, da se dobi potrebna koncesija za oni kosček — ali zopet nič. Deželni odbor seveda tudi ni nič storil. Ker le ni bilo nič, se je zavzel upravni svet vrhniške železnice za kosček, ki je še manjkal do Sv. Lucije. Ministerstvo mu je res podelilo predkoncesijo za progo: Kranjska deželna meja—Sv. Lucija. Deželni odbor se ni za to brigal, ali tudi dovoljenega denarja 12.000 K noče izplačati, ker bi prišli omenjeni črti v korist slovenskemu prebivalstvu. Deželna odbornika slovenska seveda lepo molčita ter trpita naprej. Sta pač onemogla ter se slepo udajata Pajerju, da dela z našimi vitalnimi interesi, kar hoče.

Ker nista za nič slovenska klerikalna deželna odbornika, zato ni mogoče dobiti že dovoljenega denarja od deželnega odbora. Zato sta kriva, da se zavlačuje delo za tako potrebni železniški progil.

Treba bo iskati denarja torej drugodi. Prizadeči činitelji naj se pobrinejo, da se stvar ne bo vlekla zopet naprej v škodo gorskemu prebivalstvu in v sramoto goriškim Slovcem!

Kdaj se proglasijo kandidacije, to se poprašuje dan za dnevom. Klerikalci jih postavijo, kakor bodo ukazali njihovi generali v Gorici. Narodno-napredna stranka se je obrnila na krajne odbore in razne zaupnike, da se postavi kandidate sporazumno s somišljeniki. Toliko na razna vprašanja.

„Slovenska Čitalnica“ v Gorici vabi na plesni venček, katerega priredi v soboto dne 18. januarja 1908. v svojih prostorih. Začetek ob 9. uri zvečer. Svira vojaška godba.

Misijoni in deželnozbornske volitve. — Misijonarji strašijo po deželi. Da prirejajo politikujoči duhovniki misijone prav sedaj, to ima poseben vzrok. Letos se ne bodo vršile volitve o Velikonočnem času, kakor lani za državni zbor. Takrat je bila spoved in listke so pobirali, pri tem pa agitirali za volitve, kar se je dalo. Ker prično volitve v deželni zbor že konec prihodnjega meseca, treba ljudi pripraviti na nje. V to svrhu služijo sedaj klerikalni stranki — misijoni. Prižnica, spovednica, hudiči in pekel naj pomagajo zopet pri volitvah. — Pobožnost in vera jim je deveta briga. Politika in volitve, to je sedaj prvo. — Zloraba vere in cerkve v politične svrhe se od klerikalne strani nadaljuje.

Kdor je pameten, ostane daleč proč od takih političnih nesvetih misijonov!

Shod v Dutovljah na Krasu sklicuje — agrarna stranka za nedeljo 19. t. m.

Sodba klerikalcev: „Sedaj smo na dobrem. Naprednjaki se začno klati med seboj.“

Socialni demokratje in deželnozbornske volitve. — V nedeljo so zborovali slov. socialni demokratje v Gorici ter se bavili z vprašanjem, ali naj se udeležijo deželnozbornskih volitev ali ne. V nedeljo bodo imeli zopet zborovanje, na katerem sklenejo končno, kaj store glede volitev; morda proglasijo tudi že kandidate.

Laški soc. demokratje so že sklenili, da se udeležijo deželnozbornskih volitev z lastnimi kandidati.

Kandidacije se že oglašajo! — Prvi se je oglasil v nedeljo v Renčah gospod Angelj Trojer, deželni oficijal. Imel je shod in okoli 100 ljudi ga je proglasilo za kandidata. — G. Trojer je lahko dober deželni uradnik, toda za deželnega poslanca ne bo. Če bi mogel biti g. Trojer resen kandidat, bi se mu morali vsi vpreti, ker je deželni uradnik. V sedanjih razmerah v deželnem zboru in odboru deželnega uradnika za poslanca! — Trojer je renški rojak in v Renčah ga imajo radi. Naj ga imajo radi še naprej, toda naj se le sprijaznijo z mislijo, da bo treba koga drugega, pred vsem neodvisnega moža, poslati v deželni zbor. — Svetujemo g. Trojerju praj prijateljsko, naj lepo zapusti politično polje, če ne postane — smešen!

K volikomu zabavnemu večeru v Čitalnici. — Iz Gorice: „Veliki zabavni večer“ v Čitalnici je vzbudil mnogo komentarja. Na sploh se je sodilo, da je to nekaka Čitalniška prireditev v dobre namene. Ali tisti „veliki zabavni večer“ je le delo neke družbe, ki nima sicer v Čitalnico nič opraviti. Dobrodelni namen je imel biti le privlačna sila za občinstvo. In kako fino so vlekli: dali so tiskati vabila v Goriški tiskarni in Narodni tiskarni; na vabilih iz prve je bila na prvem mestu za dobrodelni namen dijaška kuhinja, na drugem pa Šolski Dom. Kakšno fino razločevanje! Privabili so bili tudi okrajnega glavarja gosp. grofa Attemsa, ki je pa ob 11. uri odšel, ker se je vspeh vlekli v čenost. Že tako je težko spraviti vladne funkcionarje na naše prireditve; zato je obsodba vredna, da se da taka prireditev, ki ne sega čez nivo navadnih „besed“, in to še pod okoliščinami, da se more soditi, da jo je priredila oni večer Čitalnica! Polno društev imamo; tam je dosti prostora za delo. To pa, da si par mladičev dovoljuje prirejati take stvari ter občinstvo takorekoč vodi za nos, si naravnost prepovedujemo za bodoče. Takega separatističnega delovanja ne sme podpirati časopisje, Čitalnico pa pozivljemo, da naredi konec temu šušmaranju.“ Nekdo.

Poštni urad v Pevmi pri Gorici. — Pevma dobi v kratkem tako zaželjeni poštai urad. () potrebi poštnege urada v Pevmi se je tekom let jako veliko pisalo. Staresinstvo je napravilo več vlog na poštno ravnateljstvo, pa vse zaman. Ostalo je pri starem, da če je kdo pisal hkratu pismi v Gorici v ure oddaljeno Pevmo in na Dunaj, je dobil pismo dunajski naslovljenec in včasih še odgovor dopisnik v Gorici z Dunaja prejnego naslovljenec v Pevmi. — V zadnjem zasedanju državnega zbora pa je stavil narodno-napredni poslanec Štrekelj dobro utemeljeno interpelacijo glede potrebe poštnege urada v Pevmi. Ta interpelacija ima vspeh, da dobi Pevma svoj poštai urad.

Klerikalce jezi, da je priboril narodno-napredni poslanec Štrekelj poštai urad v Pevmi, katere se nahaja v volilnem okraju katoliškega poslanca Fona. „Gorica“ poroča, da dobi Pevma nov poštai urad. Seveda noče povedati, da po zaslugi našega poslanca Štreklja, ker se loji resnice, kakor hudič kriza. — Čez čas pa utegne pisariti „Gorica“ celo, da je priboril Pevmi poštai urad poslanec Fon! Klerikalci se kaj radi soprijo s pavovim perjem!

„Gorica“ in socialni kurz. — To je bilo poprej bobnanja, prosili in vabili so ljudi, pošiljali prečastitim okroznice in pozive in celih 200 unetih mož se je odzvalo. Toda prošnje in vabila bi malo izdala, ako jim ne bi obljubili brezplačne hrane in brezplačnega prenočišča. Klerikalci so skrbeli za telesno in duševno hrano. In vse to, da se vrnejo ljudje uneti za „narodno“ delo domov. Narodno delo jim je deveta briga. Ali sedaj vemo tudi, kak namen imajo njihova izobraževalna društva: da se pridobijo politikujočemu nuncu dobri agitatorji, ki mu pomagajo pri njegovem organizatoričnem delovanju. Klerikalcem ni na tem, da bi se ljudstvo res izobrazilo, da bi se povzdignil duševni nivo, ne, se z najboljšimi sredstvi za povzdigo ljudske izobrazbe sleparijo, toda vse za — farovski politiko!

Za „Schulverein“ v Gorici dovoljuje poljedelsko ministerstvo drva, katere da tukajšnji gozdni urad. Za lanjsko zimo je bilo podarjenih drv 3 m³ z odlokom št. 31.185. z dne 11./10 1906. — Ni dvoma, da je dobil „Schulverein“ od gozdnega erarja drv tudi za sedanjno zimo. Tako skrbi slavna vlada res prav po materinsko za svoje Nemce. — Ali bi dala za slovenske otroke kaj, ako bi se je prosilo? Zakaj se ne poskuša?

Med klerikalnimi prodavateli v „Centralu“, ki že smrdi po „kasonu“, se blesti ime nekoga dr. Capudra. Tudi „kurzovcem“ je nekaj predaval. Ta Capuder je doma nekje s Kranjskega ter je suplent na tukajšnjem gimnaziju. S tem možem imamo še neki obračun. Lani namreč je nastopil v Dol-Otlici pred volitvami v državni zbor neki človek na shodu tamkaj prav pristno klerikalno proti poslancu Štreklju. Opsoval je Štreklja, kakor se je naučil pri svojih mojstrih. Naš dopisnik je v posebnem dopisu to natančno opisal ter rekel, da je bil oni klerikalni agitator in govornik suplent Capuder v Gorici. Mi smo priobčili dopis, pristavili pa, da tega skoro ne verjamemo, da se je dopisnik zmotil v osebi. — Pričakovalo se je pač, da se oglasi Capuder — ali molča! je in še molči. Če ni prizadet, se klerikalec n. a. v. d. n. o. jako hitro oglasi — drugače molči. — Torej kako je s Capudrom? Ali je bil v Dol-Otlici ali ne, ali je bil on oni govornik proti Štreklju, ali ne? Mi hočemo to natančno dognati, ker nam ni vsejedno, kdo podučuje našo mladino na goriskem gimnaziju, zlasti še, ker bi suplent Capuder tako rad ostal v Gorici ter nič ne misli na — potovanje po svetu!!

Neresnična vest o zakupu Pauletigove hiše v Gosposki ulici v Gorici je prišla v liste. Hiše ni kupil ne Vinko Majdič, ki sploh ni nič kupoval, ne kak drugi Slovenec, ampak kupili so jo Lah. Imela je pa preiti ona hiša s Pauletigovo trgovino vred v slovenske roke, kar pa so preprečili Lah. Zadojo noč. Ob 2¹/₂, na nedeljo 12. t. m. je bila podpisana pogodba med Pauletigem in laškimi kupci, katere je spravil skupaj dr. Venier. Pauletig dobi več 15.000 K. Dne 12. t. m. opoldne pa je potekel čas, dogovorjen za slovenskega kupca. — Taka je resnica.

Izpred sodnje. — 26 letni A. Luznik iz Kezaršč je bil obsojen radi poskušene posilstva na Katarini Muličevi na 6 mesecev v ječo.

Na 3 mesece v zapor je obsojena babica Terezija Čentič iz Borjane, ki je bila obdolžena, da je zakrivila smrt porodici Luciji Ireskonovi, ker ni poklicala zdravniške pomoči pri težkem porodu, pri katerem bi ne bila zadostovala njena pomoč.

Jak. Lozar iz ribenberške občine je bil obtožen krivega pričanja pred sodnijo. Pri razpravi je bil oproščen obtožbe.

30 letni natakak Adolf Premrl iz Potojine je bil v službi v hotelu Central v Gorici. Okoli novega leta se je bil opil ter je razbijal in razsajal po Centralu. Ko so ga aretirali, je zmerjal redarje. Radi tega zmerjanja si je prislužil teden dni zapor.

Danes se je vršila pred okrajno sodnijo razprava proti Ivanu Mladovanu, Antonu Škarabotu in Francu Faganelu iz Šempasa. Razprava je bila razpisana na 9. uro, obdolženci so prišli od doma 20 minut kasneje, na kar niso bili nič zaslišani, marveč izvedeli so le obsadbo. Mladovan je dobil 6 dni, A. Škarabot 3 dni in Fr. Faganel 4 dni. Obtoženi so bili, da so imeli puško pri sebi ter so hoteli streljati zajca. Tudi, da niso imeli puške pri sebi ter niso hoteli streljati zajca.

Časopisni katalog za leto 1908. slovite anončne ekspedicije M. Dukes nasl., Dunaj, L. Wollzeile 10 je ravno kar izšel in se tudi letos reprezentuje v kaj okusni, priročni in pripravi zunanji obliki ob skrbno natančni izdelavi vsebine. Ta knjiga je dragocen in naravnost neuprljiv pomoček za vsakega inserenta. Prav natančno informuje katalog o vsem, kar je potrebno vedeti, tako glede političnih, kakor tudi glede strokovnih časopisov. Pozdravljati je novost, namreč vsaki kronovini pridejane majhne zemljevide, ki omogočajo boljšo orientacijo o razdelitvi inserator po različnih pokrajinah. Pripominja se še, da ima ta časopisni katalog, ki se vsakemu inserentu na zahtevo pošlje gratis in franco, zgolj informativen značaj in obsega samo originalne vrstovne cene posameznih listov. Anončna ekspedicija N. Dukes nasl. pa rada postreže s specialnimi ponudbami in proračuni ob dovolitvi kolikor najvišjih rabatov in s sestavo oglasov.

Trgovsko - obrtne in gospodarske vesti.

Zahroten oddajalnice za sestavljive zvezke vozni listov v Karlovih varih. — Oddajalnice za sestavljive zvezke vozni listov v mestni pisarni c. kr. avstrijskih državnih železnic v Karlovih varih se je z dnem 31. decembra 1907. opustila.

V cenilna komisija za osebni davek v goriski okolici so izvoljeni v I. razredu O. Le-nassi iz Solkana, A. Fogar iz Pevme in baron Bianchi iz Rubij; v II. razredu Fr. Bratina iz Ajdovščine; v III. razr. Ivan Budin iz Dornberga, Al. Urbančič iz Mirna; namestnik Jos. Orel.

Politični pregled.

Novi hrvaški ban baron Rauch se je pripeljal včeraj v Zagreb. Na kolodvoru so ga sprejeli dostojanstveniki, pa tudi demonstrantje, katerih je bila velika množica. Demonstrantje so kričali, peli „o du lieber Augustin“ in kamnje je letelo na vozove. Ban se je moral peljati v zaprti kočiji na svoj dom. Demonstracija se je nadaljevala v mestu, kar je novega bana skrajno ozlovoljilo.

Pasožilo dunajskega mesta. — Nizjeavstrijski deželni zbor je včeraj pritrdil sklepu dunaj-skega mesta za posojilo 300 milijonov.

V nemški poslanski zbornici je uaznanil včeraj državni tajnik, da državni kancelar noče odgovoriti na interpelacijo Poljakov glede znanega zakonskega načrta o eksproprijaciji, naperjenega proti Poljakom. Poljak Sejda je povdarjal, da se je smatralo za nemogoče priti na dan s takim zakonom v XX. stoletju. Zakon je v nasprotju s konstitucijo; tudi večina nemškega naroda je takega mnenja. Posledic takega zakona se ne da preračunati. Hampes iz centra je nasproten eksproprijacijskemu načrtu, ker da vede v socializem. Sieg pa je naglašal, da imata Avstrija in Rusija slabe skušnje, ker sta dala Poljakom razne koncesije.

Deželni glavar na Kranjskem hoče postati — dr. Šusteršič. Tako se širi vest iz Ljubljane. Dosedanji glavar pl. Detela se vrnalje iz političnega življenja.

Stalna plača za avstrijske državne poslance. — Proračunski odsek poslanske zbornice bo še v tem mesecu razpravljal o predlogu, da bi se državnim poslancem dajala letna stalna plača v znesku 7000 kron, mesto dosedanjih dijet.

Razne vesti.

Tatrina z ulomom v Trstu. — Neznani tatovi so ulomili v trgovino G. Godina v ulici Sette Fontane. Odnegli so mu 6 K, gojati, nekaj kave in sardin.

Slovenska zmaga na Koroškem. — V občini Vernberg na Koroškem so zmagali pri občinskih volitvah Slovenci v tretjem in drugem razredu. Izmed 18 odbornikov je 11 Slovencev. 30 let je paševal v Vernbergu nemški nacionalce.

Gledališče v Boyerstownu v Pensilvaniji je zgorelo. 50 oseb je pozrl ogenj.

Lire in dolarji. — Laški listi pripovedujejo, da je neki funkcionar v Vatikanski palači prosil papeža za povišanje plače. Ker pa naprosenega povišanja ni dobil, si je hotel sam pomagati. Kadar je prišel kdo k njemu, da bi bil pripuščten k papežu v avdienco, je svetoval vsakemu, naj da za papeža kak dar. Pred kratkim je papež sprejel nekega Amerikanca ter se mu pri slovesu zahvalil za dar 2000 lir. Kako 2000 lir, je rekel Amerikanec. 2000 dolarjev, Svetost! — Papež je uvedel preiskavo, ki je dognala, da je oni funkcionar spreminjal dolarje v lire.

Ustrelila se je, ker jo je izginila lepota, kakor poročajo iz Bukarešta, baronica Schwitter. Imela je 52 let. V mladih letih je bila oboževana krasotica.

Jezero na Bledu pričenja zmrzevati. Čez par dni bodo že drčale drsalke po ledu na jezera.

Mesarji v Črnicah so začeli štrajkati radi nekega odloka tamkajšnjega magistrata glede cen mesa.

Dva mornarja sta hotela, kakor poročajo iz Pariza, razstreliti ladjo; prijeli so jo v trenutku, ko sta hotela vreči goreče suknjo v skladišče smodnika v ladiji. Nahajata se v zaporih v Villefranci.

„Radogoj“. — Odbor „Radogoj“ je po svojem pravdom zastopniku razposlal pozive onim gospodom, ki so za časa vseučiliških študij dobivali podpore in so danes v urejenih gmoznih razmerah, naj vrnejo prejete podpore brez vsakih obresti. Na vrsti je sedaj novi naraščaj, ki je potreben podpore in ki nanjo čaka. Sicer se jih veliko oglasi sami od sebe, povrnejo podporo in pristopijo kot

ustanovniki društvu, a nekatere mora odbor opominjati na njih moralčno dolžnost. Morda jih ta javni opomin zdrami, da vsaj odgovorijo pismenemu pozivu, kedaj in kako nameravajo začeti s povračilom.

Zahavno, podporno in izobraževalno društvo „Zvezda“ na Dunaju vabi k III. rednemu občnemu zboru, kateri se vrši v nedeljo, dne 19. prosinca 1908. točno ob 6 urah zvečer v dvorani „Lehrerhausverein“ v VIII. okraju na vogalu Lange-gasse 20. in Josefsgasse 12. souterrain.

Očeta je ubil blizu Oseka neki E. Borič, ker se je potegnil za ženo sina, kateri jo je neusmiljeno trpinčil.

Proti protipoljski politiki v Prusiji. — Zločinski nasilje pruske vlade v svrhu raznarodovanja pruskih Poljakov, tega tako kulturnega mej slovanskimi plemeni, je ogorčilo najprosvitleneje duhove med vsemi narodi. Celo med Nemci samimi je prosvetljenih mož, ki se sramujejo takega postopanja lastne vlade. Tako se je oglasil profesor prava dr. Wolter Schücking ki je spisal brošuro pod naslovom „Narodnostni problem“. V tej brošuri piše Schücking, da pretirani nacionalizem ubija svobodo in kulturo ter se protivi naravi. V Švici dosega narodno sporazumljenje čudovitih uspehov. Prusija se je — piše dalje — s svojimi, zakonskimi načrti izneverila obljubam, danim Poljakom ob njih združenju z Nemčijo, da jim bo zagotovljen narodni obstanek. Izgovarjanje Nemcev na kulturo ne velja, kajti Poljaki so eminentno kulturni in civilizovan narod. Oni so imeli že svoje vseučilišče, ko si Nemci še sanjali niso o tem. Leta 1870. so Poljaki prelivali svojo kri za Nemčijo. Le s pravičnostjo je možno rešiti poljsko vprašanje. Prof. Schücking zaključuje z besedami: Mi moramo vnovič postati dobri. Manje Bismarki in bolj Schillerji. Priti moramo do tega, da bo biti Nemec pomenjalo biti pravičen.

Kakor znano se slavní Björnson neprestano bavi z Poljaki. Slavní poljski romani-pisec Sienkiewicz, pisec glasovitega romana „Quo vadis“, pa pozivlja vso Evropo, naj protestuje proti pruskemu barbarstvu. S posebnim zadovoljstvom pa je pozdravljati, da tudi ruski profesor Kotajerevski pozivlja Ruse, naj se popolnoma emancipirajo od Nemčije in naj se zvežejo z vsemi Slovani v skupen odpor proti pruskemu nasilju.

Novi vojaški zakon.

S 1. januarjem letos je stopil novi vojaško-tak-sni zakon v veljavo. Ker tangira novi vojaško-tak-sni zakon veliko število državljanov in ker so kazenska določila, bodisi glede objavljanja, bodisi glede napovedbe podatkov za odmero vojaške takse stroga, in ker bi marsikaterega — nevedeč za določila zakona — zadela kruta kazen, ne bo škodilo, če pojasnimo najvažnejša določila novega vojaško-tak-snega zakona.

Po novem zakonu, ki je, kakor rečeno, stopil s 1. januarjem letos v veljavo, plačujejo vojaško takso nele nepotrjeni fantje, marveč tudi starši, če imajo 4000 K letnih dohodkov.

Vojaško takso potemtakem delimo v dve vrsti: v službonamestno in v roditeljsko takso.

Službonamestni taksi so podvrženi: vsi fantje, ki niso bili potrjeni; superarbitrirani vojaki; izseljenci, ki so še v vojaških letih; naborni beguni, ki so prekoračili 36. leto. Naborni beguni se namreč po obstoječih določilih vojnega zakona do 36. leta potrdijo v vojaške, seveda če so zato, če pa dovrše 36. leto, se kaznujejo zaradi nabornega begunstva in poleg tega plačujejo za 12 let skupaj vojaško takso. Službonamestno takso je plačevati 12 let, pričnši z letom, ki sledi končnoveljavnemu izreku naborne komisije. Kdor je izvržen že v I. razredu enkrat za vselej, že naslednje leto plača službonamestno takso, kdor je v II. razredu popolnoma izvržen, plačuje z naslednjim letom službonamestno takso, kdor pa pride trikrat k naboru, plačuje nadomestno takso z letom po III. razredu. Superarbitrirani vojaki plačujejo nadomestno takso za leta, katera bi še služili aktivno ali v rezervi, če bi ne bili superarbitrirani. Izseljenci plačajo nadomestno takso za toliko let, kolikor let bi bili še vojaki, ako bi se ne izselili. Naborni beguni plačajo takso od leta, ko se zalotijo, za 12 let.

Starši plačujejo roditeljsko takso toliko let kot njih pristojbini podvrženi sinovi, toda ne nad 12 let. Če imejo starši več vojaški taksi podvrženih sinov, plačujejo takso le za tistega sina, ki je prvi podvržen vojaški taksi in le, ako bi ta odpadel, plačujejo roditeljsko takso za drugega sina dotlej, da so plačali takso dvanajstkrat.

Službonamestno takso plačuje vsak vojaški pristojbenik, ki plačuje osebno dohodarino. Z odmero osebne dohodarine je po gotovih razredih že tudi odmerjena vojaška taksa. Kdor nima 1200 K letnih dohodkov ali kdor ne plačuje osebne dohodarine, se od leta do leta, dokler ne poteče vojaško-tak-sna doba, oprosti nadomestne takse. Po dva in dva razreda osebno-dohodninskega tarifu tvorita en razred vojaško-tak-snega tarifa.

V slučaju, da se zniža osebno-dohodninski davek, bodisi potom ugovora, bodisi vsled izprememb v premoženjskih razmerah zniža se tudi vojaška taksa.

(Konec prih.)

Poslano*) komur tiče!

Onemu „junaku“, ki je čutil potrebo obrniti se name z anonimnim pismom dd. 1. jan. 1908., svetujem, da se drugič pod svoje „duhovite“ nasvete podpiše s celim imenom. Taka je navada pri nas. Za anonimnimi pismi se skriva vse kaj drugega kakor pa pošten človek. Sicer pa se dotična oseba lahko obrne name osebno. Menim, da ne bode tako daleč?! Odgovor ji ne izostane. Torej na svidenje kar najhitreje!!

Vincencij Komavli
Gorica, Via della Croce N. 8.

*) Za vsebino pod tem naslovom je odgovorno uredništvo le toliko, kolikor zahteva tiskovni zakon.

Cenj. dame in gospodje -- pozor!

Imate že šivalni stroj? Ako ga nimate, omislite si najnovejšo marko „Original-Viktoria“ in najboljšega izdelka.

Po dolgoletnih skušnjah sva se prepričala, da ostane „Original“ le najboljši.

Original-Viktoria stroji delajo še po 15-letni uporabi brezšumno.

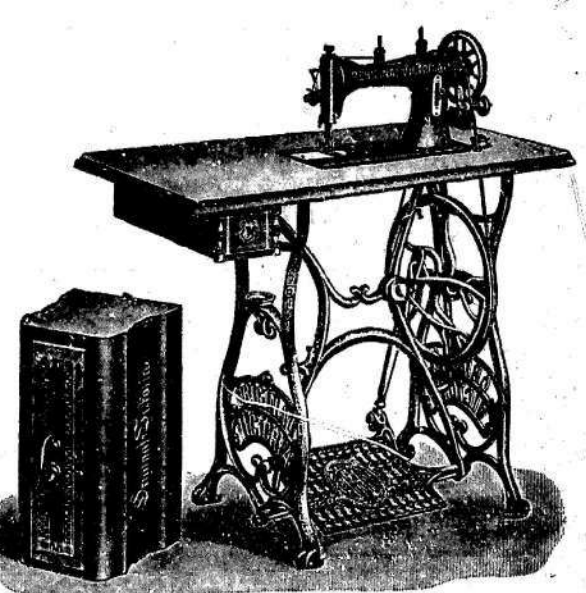
Original-Viktoria stroji so neprekosljivi za domačo rabo in obrtne namene.

Original-Viktoria stroji so najpripravnejši za umetno vezenje (rekamiranje). Tvrda stavi na razpolago strankam učiteljico, ki poučuje brezplačno.

Original-Viktoria stroji so najboljši izdelek vseh dosedaj obstoječih tovarov.

Za vsak stroj jamčiva 10 let. Nikdo naj ne zamudi prilike ogledat si pred nakupom „Original-Viktoria“ stroje.

Edina zaloga „Original-Viktoria“ strojev in drugih šivalnih strojev, dvokoles „Puch“, orožja, municije in vseh lovskih priprav pri trdk!

KERŠEVANI & ČUK - GORICA

Stolni trg št. 9 (Piazza Duomo)

Lastna delavnica in popravilnica RIVA CASTELLO št. 4.

Lepa hiša z vrtom

ležeča ob glavni cesti — 10 minut od
Gorice

se prodaja takoj.

Hiša je pripravna za vsako obrt ter je
še 7 let davka prosta.

Pojasnila daje uprava našega lista.

— Loj —

kupujemo po najvišji dnevni ceni.

Opozarjamo zlasti naše me-
sarje, naj topé in zbirajo loj
za našo tovarno. Sprejemamo
ves loj, kar ga kdo more zbrati.
Kdor ima loj, naj se oglasi.

Goriška tovarna mila
A. Gabršček.

Odlikovana pekarija in sladčičarna

Karol Draščik

v Gorici na Kornu v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfi-
nejšega peciva, torte, kolače za birmance
in poroke, odlikovane velikonočne
pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje
na drobno ali v originalnih butelkah
Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogo-
brojna naročila ter obljublja solidno postrežbo
po jako zmernih cenah.

Dr. E. Volčič v Novem mestu
(Rudolfovo in Kranjsko)

le uredil in izdal:

1. Civilno-pravni red in
sodni pravilnik

z drugimi civilno-
pravnimi zakoni.
— Knjiga je popo-
len zbornik pravil označene vrste; koncem tva-
rine je obširno stvarno kazalo v slovenskem in
hrvatskem jeziku. — Obseg XII. in 909 strani;
cena vezani knjigi 8 K. poština 55 v.

2. Odvetniška tarifa določila v
slovenskem
in hrvat-
skem jeziku pred sodišči; sodne pristojbine.
Obseg 75 strani (20 tabel); cena 1 K 80 v. —
Knjigi se dobivata v „Slovanski knjigarni“
A. Gabršček v Gorici.

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici

registrovana zadruga s neomejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo „Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici“ je z ozirom na
premenjena in dne 29. decembra 1906. v zadrugi register vpisana pravila, pri skupni
seji dne 30. decembra 1906. sklenilo za leto 1906. ta-le način poslovanja:

Daje svojim članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po
2 kroni na mesec za vsakih 100 kron; na menice pa proti 6% obrestovanju.

Doba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določi tudi
na 10 ali več let.

Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto uradnine
1/2% prispevka v posebno rezervo za morebitne izgube.

Sprejema navadne hranilne vloge v vsakem znesku, jih obrestuje po 4%,
večje, stalno naložene pa po dogovoru.

Deleži so dvojni; opravični po 2 kroni, glavni po 20 kron.

Zadruga objavlja vsa svoja naznanila v časopisih „Soča“ in „Primorec“.

Nova pravila so se razposlala vsem članom; če jih pa po pomoti ni kdo dobil,
naj se oglasi v zadrugi uradu v „Trgovskem domu“.

Načelstvo in nadzorstvo.

Na svetovni razstavi v St. Louis 1904
najvišja odlika „Grand Prix“

Globus
čistilni ekstrakt
čisti boljše kakor
vsako drugo kovinsko čistilo

Kožuhovne ovratnike

— (boa) —

v največji izberi — po čudovito nizkih cenah

Raznovrstne pletenine za zimo

Jaegerperilo i. t. d.,

naj si v lastno korist ogleda vsakdo pred nakupom v trgovini

J. ZORNIK — Gorica, Gosposka ulica št. 10.

Cene brez vsake konkurence! — Kakovost blaga najboljša!

Solidna postrežba! — Cene stalne!

Ivan Kravos

na Kornu št. 11. GORICA na Kornu št. 11.

sedlarska delavnica

in zaloga raz-
ličnih konjskih
vprek za lahko
ali pa težko
vožnjo; dalje
ima v zalogi
različne konj-
ske potreb-
ščine, potovalne potrebščine kakor: kov-
čege, torbice, denarnice, listnice
itd. — Izvršuje in sprejma v
popravo različne koleselne in
kočije.

Popravila se izvršujejo točno.

Cene zmerne.

Andrej Fajt

pekovski mojster

v Gorici Corso Franc. Gisa. št. 2.

Filijska v Dornbergu.

Sprejema naročila vsakovrstnega
peciva, tudi najfinejšega, za nove
maše in godove, kolače za bir-
mance, poroke itd. Vsa naročila
izvršuje točno in natančno po želji
naročnikov.

Ima tudi na prodaj različne moke,
fino pecivo, fina vina in likerje
po zmernih cenah.

Za veliko noč priporoča goriške
pince, petlice itd.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupevališče miraborškega in drugega
blaga ter tkanin, proja in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in šoljarje.

svetilnice. — Rožni venci. — Mašne
knjižice.

Šišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje,
krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih
ter na deželi. z 33-8

Goriška tovarna mila A. Gabršček.

Narodno podjetje, edino te vrste.

Ustanavljajmo domačo obrt in industrijo, ker brez te bomo Slovenci za vselej
le hlapčevali tujcem.

Slovenske gospodinje! Poskušajte milo iz te domače tovarne! Izdelek je izvrsten. Cene običajne!

Naša specialiteta je: Caprasole — Koza s solncem. Poskusite in sodite!

Svoji k svojim!

V Gorici je na prodaj v sledečih trgovinah: Blokar Jos., De Blas Lucijan, Bratuž Alojzij, Calligaris Iv., Cap-
pella Vikt., Cleri Al., Kuštrin Ant., Kutin Josip, Marega Jak., Maraž Jak., Marega Al., Podgornik M., Supausig Lavra, Toffoli Viktor v
Gledališki in Semenški ulici, Vodopivec vd. Alojzija, Vuga Rafael, Vallerio Petrina. — V Solkanu: Batistič Hektor, Fornazarič Ma-
rija, Jug Josip, Jug Anton, Komel Fran, Stabile M., Vuga Valentin.

— SVETOVNO ZNANI —

FERNET-BRANCA

BRATOV BRANCA V MILANU

jedini lastniki načina za izdelovanje,

je najbolj učinkujoča želodčna grenčica sveta!

Nelzogišno potrebno v vsaki družini!

Dobiva se v vsaki boljši delikatesni trgovini in v vsaki kavarni